T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA GAZİPAŞA BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM BULGULARI 12

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 4
Tablo 3 : 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4
Tablo 4 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5 : Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 6 : Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7 : Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 7
Tablo 8: Cins Tashihi Yapılması Gereken Taşınmazlar 20
Tablo 9 : Borç Tutarı 23
Tablo 10 : Tahsilat Oranı Düşük Gelirler 30

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına Yapılan Hatalı Kayıtlar Nedeniyle Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı Tutarının Gerçeği Yansıtmaması

2. Banka Kredileri ve Kredilere İlişkin Faizlerin Takip Edildiği Hesapların Dönem Sonu İşleminin Yapılmaması

3. Kıdem Tazminatına İlişkin Hesapların Hatalı Kullanılması ve Dönem Sonu İşleminin Yapılmaması

4. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ile Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesaplarının Bilançoda Bakiye Vermemesi

5. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

6. Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yapılmaması

www.balioglu.net

B. Diğer Bulgular

1. Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi

2. Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

3. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

4. Belediyeye Ait Taşınmazın Derneğe Tahsis Edilmesi

5. Borçlanma Sınırının Aşılması

6. Doğrudan Temin ile Yapılan Mal Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nun Belirlediği % 10 Sınırını Aşmasına Rağmen Kamu İhale Kurumunun Uygun Görüşünün Alınmaması

7. Bazı Mal ve Hizmet Alımlarında İhale Usulleri Yerine Kısımlara Bölmek Suretiyle Doğrudan Temin Yönteminin Kullanılması

8. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

9. Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

10. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

11. Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi

12. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

13. Gecekondu Kanunu Kapsamında Elde Edilen Gelirlerin İzlendiği Fon Hesabındaki Tutarların Nemalandırılmaması

14. Yevmiye Defterinde Geriye Dönük Kayıt Değiştirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Gazipaşa Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Gazipaşa Belediyesinin karar organı olan Gazipaşa Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 26 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Gazipaşa Belediyesinin teşkilat yapısında, memurlar arasından atanan bir başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan iki başkan yardımcısı Başkana bağlı olarak görev yapmaktadırlar. Belediyenin 12 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılırına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	91	43
Sözleşmeli Personel		9
Kadrolu İşçi	53	28
Geçici İşçi		
Toplam		**80**
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		**181**

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 2 adet şirket bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Gazipaşa Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Gazipaşa Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	7.732.000,00	759.000,00/119.000,00	8.372.000,00	8.046.776,13	325.223,87	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	1.339.000,00	113.000,00/80.000,00	1.372.000,00	1.178.643,18	193.356,82	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	22.257.000,00	10.146.500,00/2.648.000,00	29.755.500,00	29.520.817,44	234.682,56	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	1.824.000,00	19.000,00/26.000,00	1.817.000,00	1.811.672,11	5.327,89	0,00
05	Cari Transferler	0,00	277.000,00	1.125.500,00/0,00	1.402.500,00	1.398.764,15	3.735,85	0,00
06	Sermaye Giderleri	1.000.000,00	12.871.000,00	0,00/6.163.000,00	7.708.000,00	7.559.073,57	148.926,43	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	700.000,00	0,00/210.000,00	490.000,00	490.000,00	0,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00/0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	3.000.000,00	0,00/2.917.000,00	83.000,00	0,00	83.000,00	0,00
Toplam		**1.000.000,00**	**50.000.000,00**	**12.163.000,00/12.163.000,00**	**51.000.000,00**	**50.005.746,58**	**994.253,42**	**0,00**

Gazipaşa Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 50.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 1.000.000,00 TL ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 51.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 50.005.746,58 TL Bütçe Gideri yapılmış, 994.253,42 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3 : 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	16.581.000,00	16.294.983,63	13.573,32	16.281.410,31	98,19
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.978.000,00	3.281.021,82	202,88	3.280.818,94	82,47
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	2.200.000,00	2.715.797,99	0,00	2.715.797,99	123,45
05- Diğer Gelirler	21.591.000,00	25.879.950,09	197,24	25.879.752,85	119,86
06- Sermaye Gelirleri	5.650.000,00	7.318.600,74	40.000,00	7.278.600,74	128,82
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**50.000.000,00**	**55.490.354,27**	**53.973,44**	**55.436.380,83**	**110,87**

www.balioglu.net

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 110,87 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan Bağış ve Yardımlar (%123,45), Diğer Gelirler (%119,86) ve sermaye gelirleri (%128,82) beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4 : 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	7.732.000,00	8.046.776,13	104,07
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.339.000,00	1.178.643,18	88,02
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	22.257.000,00	29.520.817,44	132,64
04- Faiz Gideri	1.824.000,00	1.811.672,11	99,32
05- Cari Transferler	277.000,00	1.398.764,15	504,97
06- Sermaye Giderleri	13.871.000,00	7.559.073,57	54,50
07- Sermaye Transferleri	700.000,00	490.000,00	70,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	3.000.000,00	0,00	0,00
Toplam	**51.000.000,00**	**50.005.746,58**	**98,05**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 98,05 seviyesinde gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinde öngörülen tutarlar; personel giderlerinde %4,07, mal ve hizmet alım giderlerinde %32,64 ve cari transferlerde ise %404,97 oranında aşılmıştır. Personel (%104,07), mal ve hizmet alımları (%132,64) ile cari transferler (%504,97) harcamalarına ilişkin gider kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir. Cari transferler harcamalarının beklenenden çok yüksek gerçekleşmesi, İller Bankası sermaye payı tutarlarının İller Bankası sitesinde yer alan tutarlarla uyumlu hale getirilmesi amacıyla düzeltilmesi işlemi sebebiyledir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 5 : Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	8.789.492,84	10.844.194,34	16.294.983,63	23,38	50,26
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.951.028,07	3.950.829,41	3.281.021,82	102,50	-16,95
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.890.518,63	3.592.561,03	2.715.797,99	90,03	-24,40
Diğer Gelirler	16.957.528,40	19.261.117,97	25.879.950,09	13,58	34,36
Sermaye Gelirleri	106.440,00	1.384.760,80	7.318.600,74	1.200,98	428,51
Toplam	**29.695.007,94**	**39.033.463,55**	**55.490.354,27**	**31,45**	**42,16**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	121.236,12	160.514,43	53.973,44	32,40	-66,37
Net Toplam	**29.573.771,82**	**38.872.949,12**	**55.436.380,83**	**31,45**	**42,61**

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 16.563.431,71TL'lik (%42,61) artış göstermiştir. Bu çerçevede; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 669.807,59 TL (%16,95), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 876.763,04 TL (%24,40) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 5.450.789,29 TL (%50,26), diğer gelirlerde 6.618.832,12TL (%34,36) ve sermaye gelirlerinde 5.933.839,94 TL (%428,51) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın, merkezi idare vergi gelirlerindeki payların artması, taşınmaz satışlarının artması, vergi gelirlerinin artması sebebiyle olduğu anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

www.balioglu.net

Tablo 6 : Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	4.948.573,66	7.013.227,39	8.046.776,13	41,72	14,74
SGK Devlet Prim Giderleri	887.962,69	1.158.189,01	1.178.643,18	30,43	1,77
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.924.533,14	20.913.801,46	29.520.817,44	40,13	41,15
Faiz Giderleri	563.828,50	1.495.309,35	1.811.672,11	165,21	21,16
Cari Transferler	205.985,14	216.899,64	1.398.764,15	5,30	544,89
Sermaye Giderleri	12.851.963,58	20.512.858,50	7.559.073,57	59,61	-63,15
Sermaye Transferleri	1.000.000,00	1.000.000,00	490.000,00	0,00	-51,00
Toplam	**35.382.846,71**	**52.310.285,35**	**50.005.746,58**	**47,84**	**-4,41**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 2.304.538,77 TL (%4,41) azalmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında cari transferler giderinin 1.181.864,51 TL (%544,89), mal ve hizmet alım giderlerinin 8.607.015,98 TL (%41,15) arttığı görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki giderlerin artışı, memur, sözleşmeli personel

ve kadrolu işçilerin sözleşmelerinde bulunan yıllık personel artış oranlarıyla uyumlu olup, ayrıca kıdem tazminatı ödemeleri de artışa etkili olmuştur. Sermaye giderlerinde 12.953.784,93 TL'lik (%63,15) ve sermaye transferlerinde 510.000,00 TL'lik (%51) azalış olmuş olup bütçe yönetiminde dengenin sağlanması amacıyla tasarrufa gidilerek, sermaye giderleri ve transferleri azaltılmış ve bütçe denkliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 151.514.017,49 TL, Faaliyet Geliri 59.736.672,05 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 91.777.345,44 TL olarak gerçekleşmiştir.

Gazipaşa Belediyesinin doğrudan olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7 : Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Selinus İnşaat İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Limited Şirketi	7.510.000,00	7.510.000,00	100
2	Gazibel İnşaat Tarım Turizm Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	1.000.000,00	1.000.000,00	100

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Gazipaşa Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

www.balioglu.net

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

www.balioglu.net

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gazipaşa Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu, yapılan görüşmeler ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan inceleme sonucunda; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği anlaşılmıştır. Kurumun iç kontrol sistemi ile ilgili olarak tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

1. Kurum üst yönetimi iç kontrol sisteminin kurulması ve çalışması yönünde yeterli işlem yapmamış, Kurum yönetimi ve çalışanlarının iç kontrollerle ilgili bilgi sahibi olmasına yönelik yeterli düzeyde çalışma yapılmamıştır.
2 Kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları 2020 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.
3 Mali karar ve işlemlerin süreç akış şeması müdürlükler bazında hazırlanmış ancak

hazırlanan süreç akış şemaları üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulmamıştır.

4 Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiş ve personele duyurulmamıştır.

5 Müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri ve imza yetkisi yönergesi hazırlanmıştır. Kurumda yetkiler tanımlanmamış yetki devrine ilişkin usul ve esaslar belirlenmemiştir.

6 Belediye tarafından belirlenen bir insan kaynakları politikası bulunmamaktadır. Yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin hususlar yazılı olarak belirlenip personele duyurulmamaktadır.

7 Birim faaliyet raporları düzenlenmekte ve güvence beyanı verilmektedir.

8 Muhasebe yetkilisi, mevzuatında belirtilen şartları taşımamaktadır.

9 İç kontrol ve ön mali kontrol işlemleri yönergesi bulunmamaktadır.

10 İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan ve ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemlerin dışında ön mali kontrole tabi karar ve işlemler belirlenmemiştir.

11 Ön mali kontrol görevini yürüten personelin mali işlem sürecinde görev almasını engelleyen herhangi bir önlemler alınmamıştır.

12 İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmemekte ve üst yöneticiye raporlama yapılmamaktadır.

13 Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikayet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği bir sistem(Mavi Masa) kurulmuştur.

14 Yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak şekilde tasarlanmamıştır.

15 Görevden ayrılan personel, iş ve işlemlerinin durumunu gösterir bir rapor hazırlamamaktadır.

16 Kurumda iç denetim birimi yoktur.

17 Kurumda iç denetçi çalışmamaktadır.

Sonuç olarak; Gazipaşa Belediyesi bünyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Gazipaşa Belediyesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına Yapılan Hatalı Kayıtlar Nedeniyle Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı Tutarının Gerçeği Yansıtmaması

2020 yılı öncesi hesap dönemlerinde; mal ve hizmet alımları nedeniyle üstlenilen KDV tutarlarının, katma değer vergisi tahsilatı yapılan faaliyetler ile sınırlı kalınmadan, indirilecek vergi kapsamında değerlendirilerek 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedildiği, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı ile 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının mahsup edilmesi sonucu 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının mali tablolarda yüksek tutarlara ulaştığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "191 İndirilecek katma değer vergisi hesabı" başlıklı 153'üncü maddesinde;

"(1) Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.

(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir." denilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesi 3'üncü fıkrası (g) bendinde; *"... belediyelerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu..."* hüküm altına alınmıştır.

Adı geçen Kanun'un 29'uncu maddesine göre; KDV mükellefleri, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilirler.

30'uncu maddesi (a) bendinde ise vergiye tabi olmayan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmektedir.

2011-2018 yılları arasında, 191 İndirilecek KDV Hesabının kullanıldığı belgelerin incelenmesi neticesinde; ilgili varlık hesabına kaydedilmesi veyahut giderleştirilmesi gereken 2.712.340,07 TL KDV tutarı 191 İndirilecek KDV hesabında muhasebeleştirilmiştir.

İndirilecek ve Hesaplanan KDV Hesaplarının mahsuplaşması sonucunda aradaki farkın muhasebeleştirildiği 190 Devreden KDV Hesabı yapılan bu uygulama nedeniyle mali tablolarda toplam 2.712.340,07 TL fazla görünmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak mal ve hizmet alımlarında indirim konusu yapılmayacak katma değer vergisi tutarlarının, hesaplanan katma değer vergisinden mahsup edilmesi nedeniyle devreden katma değer vergisi tutarlarının sürekli artmasına; dolayısıyla satın alınan hizmetlerde yılı faaliyet giderlerinin faaliyet sonuçları tablolarında, satın alınan mallarda ise ilgili mal maliyetlerinin taşınır hesapları ile bilançolarda eksik gösterilmesine, böylelikle hem geçmiş yıllarda hem de ilgili yıl ve gelecek yıllarda ödenecek vergi kapsamında olan hesaplanan KDV tutarlarının yılı merkezi yönetim gelir bütçelerine, 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı aracılığı ile yansıtılmamasına yol açılmıştır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Banka Kredileri ve Kredilere İlişkin Faizlerin Takip Edildiği Hesapların Dönem Sonu İşleminin Yapılmaması

Kısa vadeli duruma dönüşen banka kredilerine ilişkin anapara tutarları ile faizlerinin, dönem sonunda uzun vadeli banka kredilerine ilişkin hesaptan, kısa vadeli banka kredilerine ilişkin hesaba aktarılmadığı, kredilere ilişkin faizlerin izlendiği uzun vadeli gider tahakkukları hesabından kısa vadeli gider tahakkukları hesabına aktarılmadığı, yılsonu bilançosunda 300 Banka Kredileri ve 381 Gider Tahakkukları Hesaplarının bakiye vermediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Dönem sonu işlemleri" başlıklı 480'inci maddesinin (b) bendine göre, uzun vadeli yabancı kaynaklar içinde yer alan 400 Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadeleri bir yılın altına inenlerin kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki 300 Banka Kredileri hesabına aktarılma işleminin dönem sonunda gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, mali tablolar üzerinden, idarelerin varlıkları ve yükümlülüklerini kısa ya da uzun vadeli olarak değerlendirmek, finansal yönetim açısından önem arz etmektedir.

Gazipaşa Belediyesinin İller Bankası, kamu bankaları ve özel bankalardan kullanmış olduğu banka kredileri toplamından, 2020 yılı sonunda kalan anapara borç stoku 10.380.060,19 TL tutarındadır. 2020 yılı sonu itibarıyla vadesi 1 yılın altına düşen ve 2021 yılında ödemesi yapılacak banka kredi borcu toplamı ise 2.198,658,42 TL tutarındadır.

Gazipaşa Belediyesinin İller Bankası, kamu bankaları ve özel bankalardan kullanmış olduğu banka kredilerine ilişkin faiz toplamı 2020 yılsonu itibariyla 4.487.556,49 TL tutarındadır. 2020 yılı sonu itibariyla vadesi 1 yılın altına düşen ve 2021 yılında ödemesi yapılacak faiz borcu toplamı ise 1.393,137,16 TL tutarındadır.

www.balioglu.net

Bu itibarla dönemsellik ilkesi gereği banka kredileri ve faizlerine ilişkin hesapların dönem sonu işlemlerinin anılan mevzuat doğrultusunda yapılmaması sonucunda yıl sonu Bilançosunda 300 Banka Kredileri Hesabı 2.198.658,42 TL eksik, 400 Banka Kredileri Hesabı 2.198.658,42 TL fazla, 381 Gider Tahakkukları Hesabı 1.393.137,16 TL eksik, 481 Gider Tahakkukları Hesabı 1.393.137,16 TL fazla gösterilmek suretiyle hataya neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kıdem Tazminatına İlişkin Hesapların Hatalı Kullanılması ve Dönem Sonu İşleminin Yapılmaması

Gazipaşa Belediyesinin 2020 yılı yevmiye kayıtları incelendiğinde; bir sonraki yıl emekli olması öngörülen personelin kıdem tazminatlarının dönem sonu işlemlerinin yapılmadığı dolayısıyla sene içerisinde emekli olan işçilerin kıdem tazminatı ödemelerinin bir kısmının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabından yapıldığı, sene sonu bilançosunda 372 Kıdem Tazminatı Hesabının bakiye vermediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliği ve işleyişini açıklayan 330 ve 331'inci maddelerinde ilgili mevzuatı uyarınca

belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatlarının bu hesaplarda izleneceği vadeleri 1 yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabına aktarılacağı, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliğini ve işleyişini açıklayan 281 ve 282'nci maddelerinde bu hesabın faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, mali tablolar üzerinden, idarelerin varlıkları ve yükümlülüklerini kısa ya da uzun vadeli olarak değerlendirmek, finansal yönetim açısından önem arz etmektedir.

2021 yılı içerisinde emekli olması öngörülen 5 işçi personelin toplam 985.425,84 TL tutarındaki kıdem tazminatının, dönem sonu işlemlerinin yapılmaması sonucunda yılsonu Bilançosunda 372 Kıdem Tazminatı Hesabı 985.425,84 TL eksik, 472 Kıdem Tazminatı Hesabı 985.425,84 TL fazla gösterilmek suretiyle hataya neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ile Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesaplarının Bilançoda Bakiye Vermemesi

www.balioglu.net

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ile 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabında izlenen ve 2021 yılı içerisinde ödemesi yapılacak vadesi geçmemiş vergi ve sosyal güvenlik kesintileri dönem sonunda 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına aktarıldığı tespit edilmiştir.

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı ve 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesaplarının niteliğine ilişkin sırasıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 269 ve 271'inci maddelerinde mevzuatları gereği kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla vergi dairesine ödenmesi gereken vergiler, resim, harç ve benzeri borç tutarlarının izlenmesi için, sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre sosyal güvenlik kurumları adına nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının niteliğini düzenleyen 278'inci maddesine göre bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

Gazipaşa Belediyesinin 2021 Ocak ayı ödeme dönemi olan vergi borcu 214.180,62 TL, sosyal güvenlik kurumuna ödeyeceği sosyal güvenlik kesintileri ise 105.334,19 TL tutarındadır.

Yapılan bu hatalı muhasebe kaydı sonucunda, yılsonu Bilançosunda 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı 214.180,62 TL, 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı 105.334,19 TL eksik, 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı 319.514,81 TL fazla gösterilmek suretiyle hataya neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarında değerlerinin güncellenmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, *"Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır."* hükmü yer almakta ve maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Maddede tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesinde; maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazların bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden geçici olarak muhasebe kayıtlarına alınacağı, daha sonra ilgili birimince fiili envanter çalışması yapılan taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimine verileceği ve son olarak muhasebe biriminin, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 31.12.2017 tarihi itibarıyla çıkaracağı ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılacağı düzenlenmiştir.

Taşınmazlar üzerinde yapılan denetimde, Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değerlerinin belirlenmesine yönelik herhangi bir çalışmanın olmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarının da güncel değerleri yansıtmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de ilgili duran varlık hesaplarının güncel değerlerinin mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Belediyeye ait taşınmazların rayiç değer tespitlerinin yapılmaması ve muhasebe kayıtlarına alınmaması sonucunda, mali tablolarda 250-Arsa ve Araziler, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252-Binalar Hesaplarında hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yapılmaması

Diğer kamu idarelerine tahsisli olarak kullandırılan 3 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarının yönetmeliğe uygun olarak yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda, Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar için Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesapları, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeni bulunmakta ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların buna uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Belediyenin başka kurumlara tahsisli olarak kullandırdığı taşınmazların tahsis kaydı yapılmadığından, Belediye tarafından kullanılmadığı halde hala Belediyenin bilançosunda Belediyenin kullanımında gibi görünmektedir.

Kamu idaresi tarafından diğer kurumlara tahsisli olarak kullandırılan taşınmazların, 2021 yılında kayıtlara alındığı bildirilmiş ise de, 2020 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenler, 252 Binalar hesapları Belediyenin taşınmazlarına ilişkin gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi

Belediyenin maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bazı bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde, 260 Haklar Hesabının bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Adı geçen Yönetmelik'in 214'üncü maddesine göre, hakların maliyet bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinde, Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olduğu belirtilmiştir. Yani, haklar hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıklar, hesaplara alındığı yıl sonunda tamamen amorti edilmelidir.

Yapılan inceleme sonucunda, toplam 96.943,96 TL maliyet değerindeki bilgisayar yazılımı alımlarının 260 Haklar Hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630.03.07.02.01 Giderler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir. Ayrıca, 260 hesabında takip edilmeyen bilgisayar yazılımlarının yıl sonunda amortisman kayıtlarının yapılamaması sonucu 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının da eksik görünmesine sebep olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

Kurumun aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan harcamaların, duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekirken, doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamalar" başlıklı 27'nci maddesinde;

''Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır. Bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamaları gider olarak kaydedilir.'' Denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği 187'nci maddesinde bir varlık için yapılan harcamaların varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılması gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Diğer yandan, amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 47 sıra nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesine göre taşınırlar için yapılan ve 14.000,00 TL'yi aşan harcamalar ile taşınmazlar için yapılan ve 34.000,00 TL'yi aşan harcamaların değer artırıcı harcama olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

2020 yılı içerisinde, 630.03.08.09.01 gider kodundan 137.538,44 TL, 630.03.08.06.01 gider kodundan ise 467.960,27 TL olmak üzere toplam 605.498,71 TL. duran varlıkların değerini artırıcı nitelikte harcama yapılmıştır.

Belediyeye ait duran varlıklar için ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 605.498,71 TL tutarında bakım onarım harcaması yapılmış olup, harcama tutarlarının ait oldukları varlıkların değeri ile ilişkilendirilmeksizin 630-Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirilmesi, mali tablolarda 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenler ile 252-Binalar Hesaplarının bu tutar kadar noksan; 630- Giderler Hesabının ise, aynı tutar kadar fazla hatalı görünmesine yol açmıştır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım

şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde kamu idarelerinin cins tashihlerini nasıl yapabileceği ayrıntılı şekilde açıklanmıştır.

Yapılan incelemelerde aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterilen bazı taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgilerinin farklı olduğu tespit edilmiştir. Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Tablo 8: Cins Tashihi Yapılması Gereken Taşınmazlar

Sıra	Mahallesi	Ada/parsel	Yüzölçümü/m2	Kullanım şekli	Tapu Kaydındaki Hali
1	İstiklal	1445/2	686.23	Sergi Salonu	Bir Zemin Bir Normal Bir Teraskatlı İşhanı
2	İstiklal	1445/2	686.23	Belediye Toplantı Salonu	Bir Zemin Bir Normal Bir Teraskatlı İşhanı
3	İstiklal	1445/2	686,23	Belediye Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Bir Zemin Bir Normal Bir Teraskatlı İşhanı
4	İstiklal	1445/3	1589.13	Belediye İşmerkezi Dükkan	Arsa
5	İstiklal	1445/1	2405,91	Bina	Arsa
6	İstiklal	96/122	1667,73	Pazar Yeri Zabıta	Arsa
7	İstiklal	89/61	819	Su Deposu	Su Deposu Ve Arsası
8	Yeni	114/1	282	Belediye Hizmet Binası	11 Dükkan 2kat.Kargir Hizmet Binası
9	Yeni	119/1	500	Zabıta Müdürlüğü	Açık Pazar Yeri
10	Yeni	138/21	17336	Park Ve Bahçeler- Temizlik İşleri Müdürlüğü	İki Katlı Kargir Bina Ve Narenciye Bahçesi
11	Cumhuriyet	6/65	4937	Gazino	Kargir Gazino Ve Arsası
12	Ekmel	257/11	313	Temiz Su Kuyusu	Arsa Ve Su Kuyusu
13	Ekmel	269/17	589	Temiz Su Kuyusu	Su Deposu Binası Ve Arsası
14	Koru	223/9	3824	Betonarme Su Deposu	Betonarme Su Deposu Ve Tarla
15	Koru	227/1	165	Su Deposu	Tek Katlı Su Deposu Ve Arsası
16	Pazarcı	890/1	24244,05	Fen İşleri Müdürlüğü Ve Kademe Binası	Belediye Teknik Hizmet Alanı
17	Pazarcı	1344/8	1000,51	Kütüphane	Arsa
18	Pazarcı	1344/7	1987,08	Nikah Salonu	Arsa
19	Pazarcı	1361/2	487,33	Kadın El Sanatları Atölyesi	Kargir Ev Ve Arsa

www.balioglu.net

BULGU 4: Belediyeye Ait Taşınmazın Derneğe Tahsis Edilmesi

Gazipaşa Belediyesinin bir adet taşınmazının 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerine aykırı olarak tahsis ettiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *"Diğer Kuruluşlarla İlişkiler"* başlıklı 75'inci maddesinin (d) fıkrasında; belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilecekleri veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilecekleri belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 47'nci maddesinin birinci fıkrasında ise;

"Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz." Denilmektedir.

www.balioglu.net

Belirtilen bu hükümlere göre belediyeler kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir.

02.02.2018 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 16.10.2017 T. 2017/1 E., 5415/1 K. sayılı Sayıştay Genel Kurulu İçtihadı Birleştirme Kararı'na göre de; belediyeler, belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararla sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına taşınmaz tahsis edebileceklerdir.

Yapılan incelemede; Mülkiyeti Gazipaşa Belediyesine ait olan Yeni Mahallesi Malatura Mevkii 929 ada 2 nolu parselde bulunan "Av. Kemal AÇA Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi" isimli taşınmazın 07/06/2016 tarih ve 72 sayılı Belediye Meclis Kararı'na istinaden düzenlenen sözleşmeyle 5 yıllığına bir derneğe aylık 4.000,00 TL. bedelle tahsis edildiği anlaşılmıştır.

Belediye Meclisinin söz konusu tahsisin yapılmasına dayanak oluşturan kararı ve buna ilişkin yapılan sözleşme yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olup yapılan tahsis işleminin iptali için gerekli işlemlere başlandığı ancak bu işlemlerin henüz sonuçlanmadığı ve

tahsisin henüz iptal edilmediği anlaşılmıştır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Borçlanma Sınırının Aşılması

Borçlanma işlemlerinin incelenmesinde, Belediyenin borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Borçlanma*" başlıklı 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde;

"*Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır."* hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Belirtilen madde hakkında İçişleri Bakanlığının "Borçlanma" konulu 21.02.2005 tarihli ve 45201 sayılı yazısına göre de; İdarenin borçlanma sınırın tespitinde,

1) İller Bankası kredileri ve faizleri,

2) Banka Kredileri ve faizleri,

3) Dış krediler ve faizleri,

4) Hazineye olan borçlar ve faizleri,

5) Piyasa borçları (bütçe emanetleri),

6) Vergi ve sosyal güvenlik borçlarının tamamı dikkate alınmalıdır.

Belediyelerin yukarıda sayılan borç kalemlerinin toplanması suretiyle hesaplanan borç stoku; idarenin en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerleme oranıyla arttırılan miktarını (büyükşehir belediyeleri için 1,5 katını) aşmamalı ve toplamda belirtilen sınırın üzerinde borçlanma yapılmamalıdır.

Tablo 9 : Borç Tutarı

Borç Kalemleri	Borç Tutarı
300 Banka Kredileri Hesabı	-
320 Bütçe Emanetleri Hesabı	22.522.313,57
36-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	6.139.045,90
400 Banka Kredileri Hesabı	10.380.060,19
438 Kamuya Olan Ertelenmiş Borçlar veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	6.199.781,03
481- Gider Tahakkukları	4.487.556,49
İdarenin Toplam Borç Tutarı	49.728.757,18

Belediyenin borçlanma limiti olan en son kesinleşmiş bütçe gelirinin yeniden değerleme oranıyla artırılmış hali 47.847.249,03 TL olup, toplam borç tutarı ise 49.728.757,18 TL'dir. Mevcut borç stoku anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının üzerindedir.

Belediye tarafından borçlanma sınırına bundan sonraki yıllarda dikkat edileceği bildirilmiştir.

Netice olarak, Belediyenin mevcut mali yapısı karşısında sürdürülebilirlik açısından etkin bir borç yönetimini teminen mevcut borç stoku borçlanma sınırının altına çekilene kadar yeni bir borçlanma yapmaması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Doğrudan Temin ile Yapılan Mal Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nun Belirlediği % 10 Sınırını Aşmasına Rağmen Kamu İhale Kurumunun Uygun Görüşünün Alınmaması

İdarenin 2020 yılında; mal alımları ödeneği 10.189.000,00 TL, doğrudan teminle alınan malların toplam tutarı 5.780.433,10 TL olarak ibraz edilmiş olup bu tutarın bütçede ayrılan ödeneğin %56,73'üne tekabül ettiği, buna rağmen idarenin %10'u aşan kısım için Kamu İhale Kurumundan uygun görüş almadığı tespit edilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; yapılacak ihalelerde açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel usuller olduğu, "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde ise Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık

www.balioglu.net

toplamının, idarelerin bu amaçla konulacak ödeneklerinin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadıkça aşılmayacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 4734 Sayılı Kanun kapsamında olan kurumların, İdarenin 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarenin bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10 unun aşamayacağı, bu düzenleme ile kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının, esasen bir ihale usulü olmayan doğrudan temin uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurmalarının amaçlandığı görülmektedir.

Mal alımlarında öngörülen üst sınırın aşılmasına rağmen uygun görüş alınmamasının mevzuata aykırı olduğu, mevzuatta emredici hüküm niteliği taşıyan düzenlemelere riayet edilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Belediye tarafından Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan sınır aşımı yapılmamasına dikkat edileceği bildirilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Bazı Mal ve Hizmet Alımlarında İhale Usulleri Yerine Kısımlara Bölmek Suretiyle Doğrudan Temin Yönteminin Kullanılması

Bazı mal ve hizmet alımlarının, ihale usulleri yerine kısımlara bölünerek doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'nci maddesinde; *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."* denilmektedir.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, temel ihale usulleri dışında yer alan doğrudan temin yöntemi ile ihtiyaçların karşılanması ancak kanunda belirtilen özel hallerde mümkün olabilmektedir. Kanun'da bu özel hallerden biri olarak "Büyükşehir belediyesi sınırları

dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları…" belirtilmiştir. (2020 yılı için söz konusu limit tutarı 97.008,00 TL dir.) Yine yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre bu parasal limitlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımlarının kısımlara bölünemeyeceği açıktır. Bu hükmün aksine uygulamalar olduğu takdirde ihalelerde rekabet, saydamlık, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uyulduğunu söylemek mümkün olmayacaktır.

2020 yılında tüm harcama birimleri tarafından gerçekleştirilen doğrudan temin suretiyle alımlar incelenmiş olup;

1- Muhtelif işlerde kullanılmak kum alım işi, tek bir ihale ile yapılması mümkünken tek firmadan alımlar gerçekleştirilerek 181.500,53 TL ödeme yapıldığı,
2- Yol yapımında kullanılmak üzere Fen İşleri Müdürlüğünün ihtiyacı olan malzeme alımları tek bir ihale ile yapılması mümkünken bir firmadan alımlar gerçekleştirilerek 321.114,88 TL ödeme yapıldığı
3- Yağmur suyu hattı yapımında kullanılmak üzere döküm malzeme alımları tek bir ihale ile yapılması mümkünken tek firmadan alımlar gerçekleştirilerek 176.000,00 TL ödeme yapıldığı
4- Arazi işlerinde kullanılmak üzere muhtelif araç kiralama hizmeti tek bir ihale ile yapılması mümkünken tek firmadan alımlar gerçekleştirilerek 287.519,98 TL ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

İhalenin temel ilkeleri olan rekabet ve saydamlığın ve aynı zamanda kamu yararının en iyi şekilde sağlanması için kanun ile de zorunlu tutulan açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün uygulanması, doğrudan temin yöntemine ise istisnai olarak başvurulması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Kurum tarafından 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıllık izinlerinin düzenli bir şekilde kullandırılmadığı, kurum bünyesinde çalışan 28 işçinin toplam 2996 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu, işçilerin 365, 322, 210, 167, 163, 160 gün gibi kullanmadıkları izinlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Anayasa'nın 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve ücretli yıllık izin hakları ve şartlarının kanun ile düzenleneceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Anayasa'da yer verilen bu hüküm doğrultusunda 4857 sayılı İş Kanunu'nun; "Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri" başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasında işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceğine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yılık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmelik'inde de Kanun'a uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden olacağı için işçinin eline çok yüksek miktarlarda ücret geçebilmektedir. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmaktan ziyade son ücretleri üzerinden karşılığını almalarına neden olmaktadır. Ancak bu durum idareler adına daha fazla külfet getirici bir durum olabilmektedir.

Belediye tarafından yıllık ücretli izinlerinin kullandırılması yönünde planlamaların yapıldığı, işçilere ücretli izinlerinin kullandırılmasının sağlanacağı anlaşılmıştır.

Kurum tarafından; işçilerin anayasal olan dinlenme ve yıllık ücretli izin haklarının düzenli bir şekilde kullanması sağlanmalı ve böylece kurumun kullanılmayan yıllık ücretli izinler nedeniyle büyük bir borç yükü altına girmesi engellenmelidir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

Sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemeleri prime esas kazanca dâhil edilmemekte ve bu suretle sigorta primi işveren ve işçi hisseleri eksik hesaplanmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde, sözleşmeli personel hakkında bu Kanun'la düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (b) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılan 2009/37 sayılı Genelge'nin 2.2.9'uncu maddesinde ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personelin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Kanun'un "Prime Esas Kazançlar" başlıklı 80'inci maddesinin birinci fıkrasında, Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın prime esas kazanç hesabına dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Fıkranın (b) bendinde istisna hükümleri açıklanmış, (c) bendinde ise bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile ayni yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazanca tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla 5510 sayılı Kanun'da sayılan ve Kanun'un yürürlük tarihinden sonra çıkan başka bir Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen istisnalar dışında sözleşmeli personele yapılan tüm ödemeler prime esas kazanca dâhil edilecektir.

Belediye ve bağlı kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personele temel olarak üç çeşit ödeme yapılmaktadır. Bunlar; sözleşme ücreti, ek ödeme ve sosyal denge ödemesidir. Sözleşme ücretinin prime esas kazanca dâhil olduğu konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 9'uncu maddesi uyarınca ödenen ek ödeme hakkında ise aynı maddenin dokuzuncu fıkrası ile istisna hükmü getirilmiş ve bu ödemenin prime esas kazanç tutarına dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal denge tazminat ödemesi 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ne söz konusu maddede ne de bu maddede atıf yapılan 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde bu ödemenin prime esas kazancın tespitinde istisna edildiğine

www.balioglu.net

dair bir hüküm mevcuttur. Bu nedenle sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği ve bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere, İdarenin uygulaması yasal düzenlemeye aykırıdır.

Kamu idaresi, sözleşmeli personel SGK primlerini 2021 yılı itibariyle prime esas kazanca dahil etmeye başlamış olsa da hatalı işlem denetim yılında gerçekleşmiştir.

Netice olarak; sözleşmeli personelin SGK primlerinin eksik ödenmesi nedeniyle İdarenin herhangi bir mali külfete maruz kalmaması için, bahsi geçen personele ödenen sosyal denge tazminatının prime esas kazanca dahil edilmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 10: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Kurum ile en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında imzalanan ve 01.04.2019 ile 01.14.2021 tarihleri arasında geçerli olan sosyal denge sözleşmesinin incelenmesi neticesinde; söz konusu sözleşmede mevzuata aykırı hükümlerin yer aldığı görülmüştür.

Sosyal denge sözleşmesinin *"Diğer Hususlar"* başlıklı 6'ncı maddesinde;

''(1) Yetkili sendikanın etkinlik, kongre, konferans vb. çalışmalarında ihtiyaç duyulması halinde Yetkili sendikanın ihtiyacı olan araçlar idarece sağlanacaktır.

(2) Yetkili sendikanın etkinlik, eğitim, konferans ve her türlü duyurularını üyelerine, kamuoyuna ulaştırılması amacıyla idareye ait olan billboardlardan, reklam alanlarından idarenin uygun gördüğü kadar sayıda ücretsiz olarak yararlanılacaktır." denilmektedir.

Mahalli idarelerde düzenlenen sosyal denge sözleşmelerinin yasal dayanaklarını oluşturan gerek 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde gerekse de 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesinde; belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine hangi usul ve esaslarda sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenecek tazminatın aylık tavan

tutarının nasıl belirleneceği ile ilgili hükümlere yer verilmiş, bunun dışında çeşitli düzenlemeler yapılabileceğine ilişkin bir kayda yer verilmemiştir.

Ayrıca, 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde sosyal denge sözleşmesinin 4688 sayılı Kanun kapsamında toplu sözleşme olarak sayılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir.

Bu bağlamda imza altına alınan sosyal denge sözleşmesinin yukarıda yer verilen hükmü sosyal denge sözleşmesinde yer almaması gerekir ve bu yönüyle yasal dayanaktan yoksundur.

Belediye tarafından sosyal denge sözleşmesinin süresi tamamlandıktan sonraki sözleşmelerde bu duruma dikkat edileceği bildirilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 11: Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde belediye başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler vermiş ve bu hususlarda belediye başkanına sorumluluk yüklemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde; gelirlerin ve alacakların tahsili işlerinin muhasebe yetkilisinin yürüteceği ve bu işlerin yapılmasından sorumlu tutulacağı, 38'inci maddesinde de kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili

ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları, ifade edilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilmelidir. Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise "Haciz Varakası" düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda anılan Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda bir takım sorumluluklar yüklenmiş olmasına rağmen, önceki yıldan devir, cari yıl tahakkuk ve tahsilat oranları incelendiğinde kurumun toplam tahsilatının yaklaşık olarak aşağıdaki tabloda görüleceği üzere düşük bir oranda gerçekleştiği görülmüştür. Tahsilat oranlarının düşük seviyede gerçekleşmemesi için tahsil ve takip hususunda yukarıda mezkûr mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından tahsilat oranlarının yükseltilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı bildirilmiştir.Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Tablo 10 : Tahsilat Oranı Düşük Gelirler

Gelir Çeşidi	Tahakkuk	Tahsilat	Tahsilat Oranı (%)
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	1.542.309,26	123.521,33	8,00
Ekonomik Hizmetlere İlişkin Gelirler	15.333,33	1.300,00	8,47
Eğlence Vergisi	29.644,98	4.514,00	15,22
Yol Harcamalarına Katılma Payı	1.425,51	234,40	16,44
Kişilerden Alacaklar	61.422,48	10.242,14	16,67

Çevre Temizlik Vergisi	1.077.187,86	384.602,66	35,70
İlan ve Reklam Vergisi	662.009,81	241.820,37	36,52
Arazi Vergisi	360.874,28	135.477,87	37,54
Çevre ve Esenlik Hizmetlerine İlişkin Gelirler	788.500,32	320.159,99	40,60
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	5.019.708,07	2.100.015,36	41,83
İşgal Harcı	1.320.855,64	712.064,47	53,90
Diğer Vergi Cezaları	861.503,92	465.342,08	54,01
Arsa Vergisi	5.332.290,36	2.948.715,15	55,29
Bina Vergisi	4.626.999,86	2.755.279,58	59,54
Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	1.571,54	987,46	62,83
Diğer Harcamalara Katılma Payları	65.672,74	43.326,95	65,97

BULGU 12: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

www.balioglu.net

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamış bulunmaktadır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2020 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkı bedeli olarak hiçbir tahsilat yapılmaması sonucu kurumun

ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Gecekondu Kanunu Kapsamında Elde Edilen Gelirlerin İzlendiği Fon Hesabındaki Tutarların Nemalandırılmaması

775 sayılı Gecekondu Kanunu gereğince yalnızca bu Kanun'da belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi için kullanılması gereken paraların yer aldığı fon hesabının nemalandırılmadığı görülmüştür.

775 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde; Kanun'da sayılan hizmetlerin yürütülebilmesi için sağlanacak gelirlerin ilgili Belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmekte, gelir kaynakları arasında fonda toplanacak paranın faiz gelirleri de sayılmakta; 13'üncü maddesinde ise fonlarda biriken paraların hangi amaçlarla kullanılacağı açık bir şekilde ifade edilmektedir. Bu hükümlerden; Kanun kapsamında elde edilecek gelirlerin yine bu Kanun'da belirtilen amaçların gerçekleştirilebilmesi için kullanılması gerektiği açıkça anlaşılmaktadır. Kanun'un 12'nci maddesinde sayılan kaynaklardan sağlanan gelirlerin, Belediyeler adına açılacak özel hesaplarda izleneceğinin hüküm altına alınmış olmasının da bu paraların farklı amaçlarla kullanılmasını engellemeye yönelik bir düzenleme olduğu açıktır. Öte yandan söz konusu hesap türünün vadeli olarak açtırılması ve hesaptaki mevduata faiz işletilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından, 775 sayılı Kanun kapsamında elde edilen gelirler 2021 yılı itibariyle nemalandırılmaya başlanmış ise de, 2020 yıl sonunda 696.103,69 TL bakiye veren ilgili banka hesabındaki bu tutarın denetim yılı ve önceki yıllarda nemalandırılmadığı tespit edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında elde edilen gelirlerin aynı Kanun hükmü gereğince açılan hesapta izlenmesi ve hesap türünün vadeli olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Yevmiye Defterinde Geriye Dönük Kayıt Değiştirilmesi

Geçmiş tarih verilmek suretiyle geriye dönük yevmiye kaydı yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 4'üncü maddesinde muhasebe işlemlerinin yevmiye defterine hangi usulle kaydedileceğini, "Kayıt yanlışlıklarının düzeltilmesi" başlıklı 503'üncü maddesi ise kayıtlarında meydana gelebilecek her türlü yanlışlığın ancak muhasebe kaydıyla düzeltileceğini düzenlemiştir.

Öte yandan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi" başlıklı 18'inci maddesinde ise, kamu idarelerinin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında 1'den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedecekleri, muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltileceği, muhasebe belgesinde de düzeltme işleminin gerekçesine yer verileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Muhasebe kayıtlarının yer aldığı programa ilişkin veriler ile yevmiye defteri karşılaştırıldığında, geçmişte yapılan bazı muhasebe kayıtlarına ilişkin düzeltme işlemlerinin yeni bir muhasebe kaydıyla yapılmadığı, kullanılan program üzerinden ilgili muhasebe kaydının değiştirildiği görülmüştür.

Geçmiş tarih verilmek suretiyle geriye dönük yevmiye kaydı yapılabilmesi, muhasebe kayıtlarının yazılım kullanılarak yapıldığı göz önüne alındığında, söz konusu yazılım ortamında kayıtların geçmişe dönük yapılabildiği ve manipüle edilebileceği anlamına gelmektedir. Bu da kayıtların doğruluğu, güvenliliği ve güvenilirliğine ilişkin bir risk oluşturmaktadır.

Anılan hükümlerden de anlaşılacağı üzere, muhasebe yevmiye kayıtlarının, yılbaşından yılsonuna kadar tarih ve sıra takip ederek ve sıra numarası atlanmadan kaydedilmesi gerekir. Diğer taraftan, herhangi bir yevmiye kayıt hatası yapıldıysa, hatalı yevmiye kaydı silinmeden, yeni bir yevmiye kaydıyla ve düzeltme işleminin ayrıntılı gerekçesiyle birlikte düzeltilmesi gerekmektedir.

Belediye tarafından bundan sonraki yıllarda geriye dönük muhasebe kayıt işlemi yapılmayacağı ve bu hususa dikkat edileceği bildirilmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net